

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňa
ke schválení

Amie

M. Beňa.

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 33

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 11. prosince 1987

f 20

*S. Procházka
odebral*

Č. j.: inf./ 03224/ 33
Počet listů: 20
Počet výtisků: 26
Den vydání: 11. prosince 1987

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích k 9. 12. 1987

Krajské (městské) výbory strany ve svých zprávách uvádějí, že politická situace a názorová hladina je v současné době pozitivně ovlivňována dosaženými výsledky jednání v průběhu návštěvy s. M. Gorbačova v USA, ke kterému se soustřeďovala pozornost široké veřejnosti. Svědčí o tom i skutečnost, že například zpravodajství z uvítání s. M. Gorbačova ve Washingtonu a podpisu smlouvy o likvidaci raket středního a kratšího doletu bylo nejsledovanějším televizním pořadem. Rovněž denní tisk byl druhý den již v ranních hodinách vyprodán.

Většina našich občanů s radostí uvítala a přijala kladně podepsání uvedené smlouvy. Tento akt hodnotí jako dosud nejvýznamnější pokrok v rozvoji vztahů mezi SSSR a USA s tím, že zvláště Sovětský svaz k němu svými příkladnými návrhy vytvořil předpoklady. V ohlasech je považován za první krok, který povede i k dalším konstruktivním činům pro zabezpečení života bez strachu z atomové války. Spolu s tím jsou však vyslovovány i obavy, aby nešlo ze strany USA pouze o předvolební propagandu a nehledaly se v americkém kongresu různé výmluvy k oddálení ratifikace smlouvy. V některých místech zazněly názory, zejména po zveřejnění počtů raket, kterých se smlouva týká, že SSSR příliš ustupuje. Ojediněle se hovořilo o tom, že dojde k narušení rovnováhy sil v Evropě, protože smlouvy neřeší potenciál těchto zbraní ve Francii a Velké Británii.

V ohlasech jsou porovnávány projevy obou představitelů před i po podepsání smlouvy. Vystupování s. M. Gorbačova vzbudilo velké uznání pro svoji objektivnost, cílevědomost, věcnost, skromnost a pohotovost. V souvislosti s tím je oceňována trpělivost a neúnavnost s níž Sovětský svaz působí v oblasti uvolňování napětí a likvidace jaderných zbraní. Zapůsobila teze o tom, že nelze nyní odpočívat, ale naopak pokračovat v další práci.

S určitými rozpaky bylo přijato vystupování R. Reagana. V mnohých případech je charakterizováno jako subjektivistické a

okázalé, provedené v americkém duchu s odkazem na lidská práva a "mírotvůrce". Ve Středočeském kraji jsou kritizovány jednotlivé výroky, které zejména u mladé generace by mohly vyvolat dojem, že podepsání dohody bylo dosaženo jeho přičiněním. V Jihočeském kraji, ale i v dalších překvapilo časté obracení se k Bohu. Ve Východoslovenském a Východočeském kraji vyvolala v jednotlivých místech některá slova prezidenta nedůvěru, zvláště proto, že nerespektuje dohody již dříve přijaté. Jsou odsuzovány postoje ministerské předsedkyně Velké Britanie M. Thatcherové, která na jedné straně vyjadřuje jak je okouzlena podpisem smlouvy a na druhé, že nemůže souhlasit s likvidací raket na jejích území.

Ve všech krajích se na pracovištích, desetiminutovkách, členských schůzích základních organizací strany i společenských organizací živě hovoří o historickém významu smlouvy a o potřebě její urychlené realizace. S jejím obsahem je vyjadřován jednoznačný souhlas, který je v rezolucích odesílán České mírové radě i okresním mírovým radám. V diskusi se komunisté i bezpartijní ztotožňují se stanoviskem PÚV KSČ z 9. 12. 1987 k podpisu smlouvy i k její realizaci. Krajské výbory strany pozitivně hodnotí, že pracující podporují výsledky jednání mezi s. M. Gorbačovem a R. Reaganem také konkrétními činy. Například v n.p. AZNP Vrchlabí (Východočeský kraj) odsouhlasili u příležitosti podepsání smlouvy odpracovat dne 15. 12. 1987 mimořádnou pracovní směnu a její výtěžek věnovat České mírové radě. V n.p. Elite Chrudim se v šicí dílně rozhodli vyrobit do konce roku 25 000 ks punčochových kalhot a v n.p. Vlnola Předlice (Severočeský kraj) přijali závazek vyrobit do konce roku za 2 mil. Kčs zboží navíc. Severka Děčín splní na podporu mírového úsilí letošní úkoly do 21. 12. 1987. V základní škole Bělčice, Štěkeň a Vodňany a v dalších (Jihočeský kraj) zorganizují sběr druhotných surovin a výtěžek odešlou na Fond solidarity.

Oceňována je informovanost o průběhu návštěvy, zabezpečovaná našimi sdělovacími prostředky. Se zájmem se očekává setkání s. M. Gorbačova s představiteli ostatních socialistických zemí v Berlíně.

Na základě přijatých politickoorganizačních zabezpečení probíhá ve všech krajích příprava výročních členských schůzí a stranických konferencí, je vyzbrojován a vyslán na pomoc do organizací přední stranický aktiv. Důraz vedle organizačně technické stránky je kladen zejména na obsahové pochopení požadavků vyplývajících z usnesení PÚV KSČ. V kádrové přípravě je navazováno na již realizované záměry sledující z kvalitnění základního funkcionářského aktivu. Uvažovaná obměna ve výborech ZO KSČ (KSS) se pohybuje mezi 10 - 30 %. V řadě základních organizací již byla přijata na listopadových členských schůzích vlastní politickoorganizační zabezpečení. Organizovány jsou besedy výborů se členy a kandidáty.

V přístupech k zajištění výročních členských schůzí a stranických konferencí jsou ještě mezi kraji a okresy určité rozdíly. Poznatky například z Jihočeského kraje ukazují na pochopení zvýšených požadavků na stranickou práci, v opatřeních se promítá snaha nerozptylovat pozornost, ale zaměřit se na analýzu hlavních problémů v rozhodujících místech. Naopak středočeský KV KSČ signalizuje nedostatečné spojování obsahové přípravy s novými a náročnějšími podmínkami. O rozdílné úrovni přístupů informuje jihomoravský KV KSČ, kdy nedostatky spočívají zejména v podcenění úlohy pohovorů se členy a kandidáty, což je operativně řešeno. Diskutuje se ke způsobům voleb. Ukazuje se zatím, že tajná forma nebude v širším měřítku navrhovaná.

Obdobně jednotlivá oddělení ÚV KSČ zabezpečila projednání usnesení PÚV KSČ z 21. 10. 1987 a z něj vyplývající postup s funkcionářským aktivem oddělení a předsedy přímo řízených ZO KSČ. Současně se koná seznamování s usnesením sekretariátu ÚV KSČ o "Zkušenostech z uplatňování směrnice pro další zdokonalování činnosti stranických organizací v ústředních státních a společenských orgánech a institucích". K dosažení užší součinnosti při zajišťování obou usnesení, která spolu souvisí, organizovalo například oddělení kultury ÚV KSČ konzultace k zajištění jednotného výkladu a postupu s funkcionáři MěV KSČ v Praze. Oddělení ÚV KSČ pro stranickou práci v průmyslu v zájmu dosažení vyšší aktivity a angažo-

vanosti vedoucích hospodářských pracovníků projednalo usnesení PÚV KSČ z 21. 10. 1987 i s ministry a ve vedení ministerstev včetně jejich podílu na jeho realizaci. Kádrová příprava VČS již probíhá, konzultovány jsou termíny schůzí. Ve spolupráci s politicko-organizačním oddělením se připravuje delegování aktivu ÚV KSČ na pomoc při zajištění výročních jednání i mimo přímo řízené ZO KSČ. Širší obsahová orientace aktivu se bude uskutečňovat v návaznosti na 7. zasedání ÚV KSČ.

KV (MěV) strany zhodnotily politickou situaci v okruhu své působnosti a ve svých informacích dále uvádějí:

Stranické orgány a organizace v Praze se zaměřily hlavně na přípravu výročních členských schůzí a konferencí. Ke sjednocení postupu byly svolány aktivity předsedů stranických organizací. V potřebném předstihu bylo započato s kádrovou přípravou.

Trvalá pozornost je na členských schůzích základních organizací, především ve výrobní sféře, věnována kontrole a zabezpečování plnění plánovaných úkolů. Například v Tesle Hloubětín se ohrožením splnění plánu za letošní rok opětovně zabýval celozávodní výbor. Na základě toho byla přijata mimořádná opatření, jež se denně kontrolují. Požaduje se účinněji řešit dlouhodobé problémy v předvýrobě a urychleně obnovit zastaralé strojní zařízení. Na některých členských schůzích (například v ZO KSČ č. 12 a 15 Avia) se kritizoval malý výkon podávaný některými kubánskými pracovníky. V ZO KSČ č. 1 závodu ČKD Trakce se poukazovalo na nedostatek a nízkou kvalitu materiálu. Kritice bylo podrobena neřešení připomínek z výrobních porad a formálnost jejich průběhu. Řada členských schůzí se zabývala rovněž neplněním záměrů v přijímání nových kandidátů, zejména z řad dělníků.

V zásobování vnitřního trhu potravinami nebyla zcela uspokojena poptávka spotřebitelů po konstkovém cukru, maggi, česneku, minerálkách. Nedostatek barevných televizorů, mrazniček, sporto-

vních kol a náhradních dílů k automobilům vyvolává růst podpultového prodeje. Přetrvává nedostatek bavlněného prádla, některých pracích prostředků, bot s bruslemi, dětské lyžařské obuvi, vázání na lyže a dámských kozaček. Za tohoto stavu se odsuzuje rozšiřování prodejen luxusního spotřebního zboží a potravin. Opakovaně se poukazuje na nízký náklad Rudého práva, zejména sobotního vydání. Častým předmětem kritiky je fungování městské autobusové dopravy. Pozitivně bylo přijato širokou veřejností dokončení I. etapy Královské cesty. Oceňována je úroveň koordinace a i kvalita prací. Tento postup je dáván za příklad i pro jiné akce stavebních organizací.

Projevují se fámy, posilované nepříznivým vývojem v PLR a MLR, o chystaném zvyšování cen širokého sortimentu zboží a nájemného ve státní výstavbě od 1. 1. 1988. Na Praze 9 se ojediněle tvrdí, že v Maďarské lidové republice již byla v tisku zveřejněna zpráva o připravované úpravě cen v ČSSR.

Stranické orgány a organizace ve Středočeském kraji usilují o zvýšení účinnosti své práce, hledají netradiční formy. Například do neplnících podniků Sázavan Zruč a Blanické strojírny Vlašim byly organizovány výjezdy pracovních skupin krajského a okresních výborů KSČ. V Metazu Týnec, Lučebních závodech Kolín a v JZD Jankov probíhaly seminární porady vedení OV KSČ s celozávodními výbory. Vedoucí funkcionáři KV KSČ se zúčastnili v rozhodujících podnicích okresu Nymburk besed se zástupci stranických, odborových, mládežnických organizací a se členy pracovních kolektivů, při kterých se hlouběji seznámili se současnými problémy pracovišť. Následně pak s vedením okresního výboru projednali realizaci závěrů XVII. sjezdu strany v podmínkách okresu včetně konkrétních a věcných závěrů.

V listopadu nedošlo k zásadnímu obratu v plnění plánu zejména v průmyslu. Je ohroženo zabezpečení ročních úkolů i cílů inten-

zifikace, stanovených krajskou konferencí. Pokračuje například nepříznivá situace ve vývoji zásob, jejichž objem je oproti plánu vyšší o více než 1 miliardu Kčs. Narůstá nestabilita materiálně technického zajištění výroby a dodavatelsko-odběratelských vztahů. Opatření přijímaná ke zlepšení situace mají dosud většinou extenzivní charakter s nepříznivými důsledky v nákladovosti a zisku. V zemědělských podnicích byla ukončena sklizeň cukrovky. Nedaří se zlepšit situaci v nákupu mléka, celkový výpadek vzrostl na 9,5 mil. litrů.

Oslavy 70. výročí VŘSR byly využity k hodnocení přijatých socialistických závazků a k jejich dalšímu zpřesnění. Například pracující Lachemy Neratovice překročí úkoly ve výrobě zboží o 3 mil. Kčs. Pracující Rudných dolů Kaňk dodají do konce roku navíc zboží v hodnotě 4,8 mil. Kčs. Kolektiv přádelny Tiby Beroun vyrobí nad plán 15 tun příze. Zástupci BSP Čs. sovětského přátelství z Kovopodniku Praha-západ předali velvyslanci SSSR s. Lomakinovi čestné hlášení o splnění letošních exportních zakázek do SSSR.

V rámci přípravy výročních členských schůzí a stranických konferencí se uskutečnily již besedy se 40 380 komunisty a kandidáty strany. Uložené konkrétní úkoly se zaměřují hlavně na zvýšení úrovně práce stranických skupin, na řešení konkrétních problémů pracovišť. Za porušování stanov strany bylo navrženo 42 stranických trestů. V souvislosti s přípravou výročních schůzí sekretariát KV KSČ mimo jiné uložil okresním výborům dále aktivizovat práci aparátu i aktivu a zabezpečit účinnou pomoc nižším stranickým orgánům a základním organizacím. Akcentoval především prohloubení kolektivního přístupu aktivním zapojením stranických skupin, předních pracovníků, vedoucích BSP, funkcionářů NV i občanů bez politické příslušnosti.

Ukončeny byly veřejné schůze národních výborů a organizací sdružených v NF. Přestože v porovnání s loňskem je účast vyšší o 2,5 %, v některých místech kraje, zvláště ve městech byla účast občanů nižší. Pokračovaly směny Národní fronty.

Názorovou hladinu ovlivňuje kritika spotřebitelů, koncentrovaná zejména na nedostatek vybraného průmyslového zboží, textilu a obuvi. Nadále trvají připomínky k nedostatečnému zásobování obyvatel tříděným uhlím.

K mobilizaci úsilí o splnění ekonomických úkolů letošního roku v Jihočeském kraji se ve všech okresech uskutečnily stranicko-hospodářské aktivity. Přes přijatá opatření se nedaří zastavit nepříznivý vývoj. Od počátku roku je plněn plán hrubé výroby, skluzy jsou u výroby zboží a upravených vlastních výkonů. K největším dopadům dochází stále v n.p. ČZM Strakonice, kde byly doporučeny další kádrové změny ve funkcích oborových ředitelů a provedeny změny ředitelů závodů, od kterých se očekává zajištění obratu v celkovém plnění úkolů. Část pracovníků však poukazuje na to, že hlavní problémy jsou v oblasti MTZ mimo rámec podniku.

Z projednávání návrhů plánů na rok 1988 vyplývá, že ve srovnání s minulými léty nedošlo ke zlepšení stavu. Často je zpevňován ukazatel, který se nyní nedaří plnit, což vede ve svých důsledcích k odtržení od současné reálné skutečnosti. Podnikové návrhy plánu se diametrálně liší od rozpisu, jsou převážně extenzivně pojaty a nesplňují požadavek zvýšit efektivnost cestou rychlejšího uplatnění VTR v praxi. Tím roste objem nepřevzatých úkolů. Tato tendence byla odmítnuta na zasedání KV a následných stranickoekonomických aktivech.

Zemědělské podniky dokončovaly podzimní práce, které byly narušovány nedostatkem nafty. Podařilo se dokončit zimní orbu na plánovaných plochách, ale nebyly splněny úkoly v hnojení a vápnění luk, pastvin i vápnění na orné půdě. V živočišné výrobě je od počátku roku překračován nákup masa, jsou plněny úkoly u drůbeže a vajec. Celoroční výroba mléka je vážně ohrožena, nedaří se eliminovat dopady méně kvalitních krmiv. K zastavení současného nepříznivého vývoje byla přijata opatření.

Názorová hladina odráží stav plnění ekonomických úkolů. V některých případech vyúsťuje v kritiku státních a stranických orgánů. Za jednu z hlavních příčin jsou označovány nedostatky v dodavatelsko-odběratelských vztazích. Kritizován je rovněž vnitřní obchod. Připomínky jsou zejména k nedostatkům v sortimentu elektrotechniky, oděvů, obuvi, hraček. Vyslovovány jsou názory, že současná situace neodpovídá tomu, co různí funkcionáři v masových sdělovacích prostředcích slibovali. V předvánočním období znovu výrazněji vystupuje do popředí kritika vysokých cen dětského ošacení a obuvi. Obchodní organizace jsou také obviňovány, že kvalitnější zboží uměle zadržují ve skladech, aby se zbavily ležáků. Je voláno po zesílení kontroly nabídky zboží příslušnými státními orgány.

V Západočeském kraji se úsilí o naplnění hospodářských úkolů příznivě projevilo v růstu pracovní a společenské aktivity. Přes některé problémy se s plánem letošního roku dobře vyrovnávají například Západočeské dřevařské závody Planá, Kozak Tachov, Kovohutě Rokycany. V řadě ZO KSČ, kde byly obavy z nesplnění, byla zaktivizována celá členská základna. V Západočeských uhelných dolech Zbůch byly organizovány 4 mimořádné směny ke snížení manka ve výši 1 000 tun, obdobně i v Tesle Nýřany, Lachemě Kaznějov. Přes zvýšenou stranickou kontrolu se nedaří plnit úkoly v Karlovarském porcelánu Dvory Nová Role, Jitoně Teplá, Pozemních stavbách Karlovy Vary. Ve Škodě Stříbro přetrvávají potíže se zásobováním materiálů z dovozu i tuzemska. Situací v těchto organizacích se okresní výbory strany pravidelně zabývají. Například OV KSČ Cheb projednal na mimořádném zasedání neplnění úkolů n.p. Eska Cheb, Tosta Aš, Západočeské dřevařské závody Mariánské Lázně a přijal usnesení k pravidelnému měsíčnímu posuzování účinnosti opatření.

V průběhu měsíce listopadu většina ZO KSČ projednávala rozpis plánu na rok 1988. Velká část organizací byla seznámena jen se

směrnými čísly, v rozpisu se nadále uplatňuje pouze indexová metoda, která je označována za přežitou.

Konkretizuje se příprava výročních členských schůzí a stranických konferencí. Ukazuje se, že některé základní organizace využijí možnosti tajných voleb. V řadě ZO KSČ se již uskutečnily besedy se členy a kandidáty.

V zásobování nedošlo k výrazným změnám, místní problémy řeší národní výbory a obchodní organizace. Je nedostatek rybího filletu, tvrdých salámů, arašídů a vlašských ořechů. Uspokojována rovněž není poptávka u barevných televizorů, mrazniček, šicích strojů, pánské a dámské obuvi v žádaném sortimentu.

Názorová hladina je ovlivňována problémy, které se nedaří úspěšně řešit. Na Sokolovsku trvá nedostatek lékařů, časté jsou poruchy v zásobování pitnou vodou. Na okrese Plzeň-sever přetrvávají, i přes přijatá opatření ONV, nedostatky v zásobování uhlím. Se zájmem je očekáváno prosincové zasedání ÚV KSČ, mimo jiné i proto, že s jednáním je spojována údajná úprava cen.

Politickoorganizační a masová politická práce stranických orgánů a organizací Severočeského kraje byla v Měsíci Čs.-sovětského přátelství a 70. výročí VŘSR dále soustředěna na kontrolu zabezpečování hospodářských úkolů. Společným znakem obsahu činnosti ZO KSČ i stranických orgánů bylo a je najít řešení nedostatků v plnění státního plánu v těch podnicích a závodech, kde výsledky zejména v tvorbě upravených vlastních výkonů jsou značně neuspokojivé.

Patrný je posun zaznamenaný již na říjnových členských schůzích ZO KSČ směrem ke kritičtějšímu projednávání problémů a snaze účinněji přispět k odstranění nedostatků. Například na jednání v ZO KSČ Obalové sklo Lesní Brána Teplice bylo rozhodnuto přehodnotit stranické úkoly tak, aby současný zdlouhavý způsob zavádění VTR v podniku byl mnohem pohotovější. V OSP Litoměřice se v diskusi

poukazovalo na nízkou úroveň organizačské práce, problémy ve využívání pracovní doby a komunistům ve vedení podniku bylo uloženo zvýšit důslednost, mnohem rozhodněji vyžadovat plnění úkolů, případně uplatňovat sankční opatření.

Tyto a další poznatky ukazují, že dochází k hlubším projevům kolektivní odpovědnosti, rozšiřuje se úsilí překonat nedostatky a urychlit přestavbu hospodářského mechanismu. Spolu s tím však ze strany pracovních kolektivů narůstají požadavky mít vytvořeny materiálové a další podmínky pro plynulou výrobu. Například v k.p. Doly Vítězného února se daří úkol plnit a překračovat i přes trvající potíže s některými materiály, ochrannými pomůckami a vážnoucím přísunem vagónů. Často dochází k tomu, že vynikající pracovní výsledky kolektivů jsou z těchto důvodů snižovány na průměrné. Na jednání stranického orgánu i ZO KSČ byla podrobena kritice některá rozhodnutí hospodářských pracovníků VHJ, která nevedou k mobilizaci. Pracovní kolektivy chápou potřebu národního hospodářství a rozvojem pracovní iniciativy vytvářejí podmínky pro zabezpečení stanovených úkolů.

Obsahová příprava výročních schůzí a stranických konferencí je krajským a okresními výbory strany zaměřována na mobilizaci členské základny a pracovních kolektivů při plnění úkolů státního plánu. Poznatky KV KSČ ukazují, že většina organizací má již vyjasněn kádrový návrh složení nových výborů ZO KSČ. Sjednávají se stanoviska ke způsobu provedení voleb. Zejména starší členové KSČ se přiklánějí k veřejným volbám, které odpovídají otevřenosti jednání komunistů.

Poznatky stranických orgánů a organizací ve Východočeském kraji potvrzují, že v zajišťování úkolů plánu se prohlubují rozdíly. Přes 30 % organizací se s nimi nevyrovnává. Příznivější jsou výsledky v objemových ukazatelích než kvalitativních. Plnění plánu od počátku roku není v souladu s časovým fondem, přesto je reálné

jeho splnění jako celku u většiny hospodářských organizací v kraji. Kontrola zabezpečování ekonomických úkolů probíhá i na členských schůzích ZO KSČ. Diskuse na mnohých z nich je orientována k problémům, ale přetrvává tendence vidět jejich příčiny především mimo svůj závod či podnik, málo se hledají rezervy ve vlastních řadách. Příprava plánu na příští rok má charakter konfrontace chozrasčotní sféry k požadavkům státního plánu. Zatím nejsou odstraněny rozpory proti rozpisu a opakují se nedostatky v provázanosti plánovaných ukazatelů, zdlouhavé řešení vstřícných návrhů, zejména u textilních podniků. Stranické orgány trvají na důsledném překonání těchto nesrovnalostí.

Osvojení si obsahu usnesení PÚV KSČ k výročním členským schůzím, všeplenárním schůzím a stranickým konferencím i jeho důkladné zabezpečení je v popředí pozornosti stranické práce. Důraz se klade na provedení náročné kritické analýzy vlastní činnosti, na zapojení co největšího počtu komunistů i bezpartijních do přípravy. Oddělení KV KSČ věnují pozornost dalšímu zkvalitnění práce přímo řízených organizací. Okresní výbory se zaměřují na sjednocení postupu ZO KSČ, k tomu využívají Dny funkcionáře a porady předsedů stranických organizací.

Hodnocení názorové hladiny obyvatelstva ukazuje na zvyšující se zájem občanů o vyřešení současných problémů v národním hospodářství, hodně se očekává od připravovaného 7. zasedání. V kraji se vyskytují různé fámy o všeobecném zvyšování cen, nebo jen u potravin, cigaret, alkoholu, PHM, nájemného, poplatků za plyn, teplo, elektrickou energii a o provedení měnové reformy. Daří se na ně reagovat, ne však, například v okresech Havlíčkův Brod, Hradec Králové, Semily, je zcela eliminovat. Postupně se zklidňuje situace v zásobování domácností uhlím. Mimořádná opatření k tomu, aby všechny objednávky obyvatelstva byly vykryty nejpozději do 20. prosince, byly přijaty v okresech Semily, Trutnov a v Ústí n. Orlicí.

V Jihomoravském kraji trvá pozornost stranických orgánů i organizací plnění plánovaných úkolů. Například okresní výbor KSČ v Jihlavě uskutečňuje za přítomnosti členů POV KSČ pohovory s vedoucími hospodářskými pracovníky těch závodů, které dlouhodobě neplní úkoly. Připravují se rovněž kádrové změny. Přes úsilí stranických orgánů a organizací se nedaří výrazněji snížit schodek. Plán upravených vlastních výkonů v listopadu nebyl splněn o 2,5 % a od začátku roku o 2,7 % s výpadkem 760 mil. Kčs. Na neplnění za 11 měsíců se podílí 54 podniků ústředně řízeného průmyslu v hodnotě 1,69 miliardy Kčs. V podnicích, jež se s plánovanými úkoly nevyrovnaly, jsou zpravidla potíže i s rozpisem plánu na příští rok.

Ve všech okresech je ukončena sklizeň polních plodin. U cukrovky se očekává nesplnění o 0,6 %, tj. o 100 000 tun. V zimní orbě je třeba dokončit 10 % ploch, tj. 29 758 ha. Ke splnění tohoto úkolu a k dalším zemědělským pracem však schází do konce roku 52 000 tun nafty, protože její limit, stanovený k 25. 11. 1987, je již vyčerpán.

Problémy s plněním plánu a jeho přijetím na příští rok se záporně odrazily na průběhu veřejných členských schůzí základních organizací. Například v okrese Kroměříž vystupování vedoucích hospodářských pracovníků na těchto jednáních, spočívající v konstatování daného stavu bez námětů na řešení, působilo demobilizačně. Mistři a střední technické kádry téměř nehovořili. Podobně i v okrese Blansko nepředstoupili vedoucí hospodářští pracovníci před pracujícími s konkrétním programem. Bylo tomu tak zejména v k.p. ADAST Adamov.

V zásobování vnitřního trhu potravinami není uspokojena poptávka po levných druzích masa, jogurtů, biokysů, tavených sýrech, rybích konzervách, oplatkách, sušenkách a minerálních vodách. Celková situace v zajištění nabídky ovocných a zeleninových konzervovaných výrobků na předvánočním trhu je hodnocena jako nejhorší za poslední dva roky. Ve srovnání s předchozím rokem se projevuje nedostatek tepláků, svrchních oděvů, ložního a kusového

textilu, koberců, bavlněného i pleteného prádla, dámských kabelek i hodinek a pánských hodinek ve vyšších cenových skupinách. Trvale schází barevné televizory, sportovní kola, šicí stroje Veritas, mrazničky, kazetové magnetofony, elektroinstalační materiál a cement. Občas chybí na trhu zubní pasty, nátěrové hmoty a fotografické potřeby. Občané kritizují nízkou jakost uzenin a vysoké ceny dětských šatů a obuvi. Vyskytují se fámy o zdražování, které jsou provázeny zvýšeným nákupem mouky a cukru. V okrese Kroměříž a Prostějov došlo rovněž ke skupování kakaa a koření (zejména pepře, jehož zásoby byly zcela vyčerpány).

Situace v zásobování uhlím tržnícha mimotržních spotřebitelů je kritická. Očekává se, že zásoby k 31. 12. 1987 budou činit 70 - 80 000 tun, ačkoliv by pro případ kalamitních situací měly být alespoň 340 - 350 000 tun. Bude-li tuhá zima, může nastat havarijní stav. Probíhá jednání o dodání 50 000 tun tříděného uhlí z n.p. Rosické uhelné doly Zbýšov.

Potíže při realizaci plánovaných úkolů, nepříznivá situace v zásobování vánočního trhu, nedostatek nafty i uhlí se odráží v narůstajících skeptických a kritických náladách občanů. Častěji než v přechozím období se kritizuje nedostatek žádaného zboží a skryté zdražování formou t.zv. inovací. Projevuje se nedůvěra ve schopnost tento stav změnit. Komunistům často chybí argumenty k tomu, aby takovéto projevy nedůvěry vyvraceli.

V Severomoravském kraji se úsilí pracujících podniků a závodů soustřeďuje na plnění úkolů státního plánu roku 1987 a zajištění zdárného nástupu do počátku třetího roku osmé pětiletky. Zvýšenou snahou pracovních kolektivů se v listopadu podařilo snížit výpadek v upravených vlastních výkonech na 25 mil. Kčs. Největší neplniči UVV jsou Zbrojovka Vsetín, Tatra Kopřivnice, MEZ Vsetín, Lisovny nových hmot Vrbno pod Pradědem a Morávia Mariánské Údolí, kteří představují 60 % výpadků ze všech neplnících

podniků v kraji. Poznatky okresních a krajského výboru KSČ ukazují, že pracující jsou odhodláni úkoly bezezbytku splnit. Požadují, aby měli dobře zorganizovanou práci včetně včasného materiálně technického a odbytového zabezpečení výroby. Výrazem tohoto odhodlání je rozvoj iniciativy na počest 40. výročí Vítězného února.

Situace v zásobování vnitřního trhu potravinářským zbožím je vcelku uspokojivá. Kritika spotřebitelů se orientuje na nedostatek levných druhů masa, úzký sortiment sýrů, jogurtů, a acidofilních mlék. V okresech Opava, Vsetín, Šumperk, Frýdek-Místek a Karviná se projevuje naprostý nedostatek jedlých olejů. Pokud jsou v prodeji, tak pouze jeden druh. Nedostatkovým zbožím se stávají ztužené pokrmové tuky.

V podstatě v celém kraji dochází ke skupování kakaa, čokolád, suchých plodů, cukrovinek, oplatků a jižního ovoce polskými státními příslušníky. Tato situace přinutila obchodní organizace po projednání s příslušnými NV k regulaci prodeje. Skupování vyvolává řadu připomínek našich občanů i protipolské nálady. Obdobně je vykupován v řadě okresů pepř a jiné koření až do vyčerpání skladových zásob. Vína je dávana Čs. televizi, kdy v Aktualitách zaznělo, že je ho nedostatek. Mnoho kritiky stále vyvolává neuspokojivý stav v předzásobení maloobdoběratelů tuhými palivy na zimu. Uhelné sklady řeší nejnaléhavější případy alespoň zálohovými dodávkami paliva.

V současném období se objevují na různých místech kraje fámy o zdražování. V Olomouci a Šumperku o zdražování potravin od 1. 1. 1988 (dáváno do souvislosti s cenovými úpravami v BLR, PLR, MLR). V okrese Opava se hovoří o zdražování tuků a másla. V okrese Šumperk dále o zvyšování cen benzinu a elektrické energie o 10 %. Na Karvinsku některých potravin, barevných televizorů, stavebního materiálu, cementu, cihel apod.

Městský výbor KSS Bratislava posoudil na svém jednání plnění závěrů XVII. sjezdu, následných zasedání ÚV KSČ s dosaženým stavem, účinnost orgánů a stranického aparátu v souvislosti s realizací usnesení ústředního výboru strany k výročním členským schůzím a stranickým konferencím. Jejich obsahová a organizační příprava byla projednána ve stranických orgánech, na celoobvodních aktivech předsedů CZV a ZO KSS a aktivistů. V současném období stranické organizace připravují své vlastní postupy, s nimiž členskou základnu seznámí na prosincových členských schůzích. Městský výbor pozitivně hodnotí u většiny stranických organizací včasnou kádrovou přípravu, přístup k hodnocení předsedů ZO KSS. Některé základní organizace již zpracovávají teze hodnocení jednotlivých úseků stranické práce, činnosti stranických skupin, plnění konkrétních úkolů.

Na pracovištích převládá pracovní aktivita a iniciativa, zaměřená na dosažení co nejlepších výsledků v letošním roce. Složitější politická situace je v podnicích a závodech, kde se nedaří plnit státní plán. Projevuje se to mimo jiné ve velké fluktuaci pracovních sil, zejména v podnicích rezortu strojírenství a stavebnictví. Plnění plánu je hodnoceno nadále jako složité. Vliv vnějších ekonomických vztahů, nepříznivá situace v zásobách negativně působí na platební schopnost podniků, například u Tesly, Bratislavských elektrotechnických závodů. Přesto, že se nepříznivou situací stranické organizace, a v poslední době i stranické skupiny zabývají, účinek není úměrný vynaloženému úsilí. Zvláště diskuse na listopadových členských schůzích potvrdila, že vedoucí hospodářští pracovníci v pracovních kolektivech nedostatečně politicky působí, problémy se neřeší důsledně a včas, nereaguje se na připomínky dělníků. Komunisté kritizují nízkou úroveň výrobních porad a nízkou informovanost dělníků, například ve 3. ZO KSS Chemických závodů J. Dimitrova.

Pracující Bratislavy se nadále zajímají o otázky přestavby hospodářského mechanismu. Určitá nervozita se v tomto směru projevuje na středním stupni řízení, která je způsobena neznalostí

dalšího postupu. Projevuje se to i v diskusi například ve stranickém vzdělávání, kde převažují otázky typu: Co je to nové myšlení, nové přístupy. Řada otázek se vztahuje na vnitřní život strany, kádrovou práci, činnost s usneseními, na jednotu stranických řad. Stále se objevují dotazy proč vedoucí straničtí funkcionáři tak málo chodí mezi pracující. Situace na předvánočním trhu a neuspokojovaná poptávka se nepříznivě promítá do názorové hladiny. Stav v jednotlivých druzích zboží se nezlepšuje. Rozbory zpracované obchodními organizacemi ukazují, že mimořádně složitá situace je ve struktuře zásob, které dosahují jen 40 - 60 % plánu, což současně signalizuje i komplikovanou výchozí základnu v obchodních systémech pro rok 1988.

Pozitivně působí v Západoslovenském kraji na vývoj politické situace, která je ovlivňována složitostmi v plnění hospodářských plánů a nedostatky v obchodní síti, postupná realizace opatření KV KSS z 8. 10. 1987 ke zkvalitnění politickoorganizační, řídicí práce stranických orgánů a organizací. Na navazujících zasedáních okresních výborů strany se posiluje věcnost, konkrétnost a adresnost při posuzování řešených otázek. Projevuje se pozvolna odpovědnější stranický přístup i v jednání stranických organizací, který však dosud nenachází odpovídající výraz ve výsledcích práce. Nové formy se například promítly v jednání OV KSS v Nitře, kde uplatnili vedle diskuse i možnost písemných či ústních dotazů přítomným vedoucím funkcionářům. Okresní výbor KSS v Trnavě si před zasedáním k problematice plnění hospodářských plánů vyžádal i stanoviska příslušných generálních ředitelství. Slovnaft Bratislava a Železniční opravny a strojírny Nymburk stanoviska nezaslaly a v ostatních byl převážně konstatován stávající stav bez námětů na řešení. Přizvaní straničtí a vedoucí hospodářští funkcionáři okresu vyjádřili odhodlání splnit náročné úkoly za předpokladu, že nadřízené orgány k nim vytvoří odpovídající podmínky.

Komunisté v řadě základních organizací se pravidelně zabývají konsolidačními opatřeními k využití všech mobilizovatelných rezerv, posilují stranické přístupy k řešení problémů. Zvýšeným úsilím se podařilo zlepšit plnění plánu oproti minulému měsíci i když přetrvává skluz v ukazateli upravených vlastních výkonů. V této souvislosti stranické organizace signalizují, že v přípravě plánů na rok 1988 se stále uplatňují staré přístupy a opakuje se nedostatky loňského roku. Jde zejména o nedostatečnou vybilancovanost plánů, jejich neprovázanost, nesladěnost dodavatelskoodběratelských vztahů. Například Trnavské automobilové závody nemají ujasněnou koncepci výroby. Program navrhovaný generálním ředitelstvím Tatra Kopřivnice nezabezpečuje využití vybudovaných strojírenských kapacit. Obdobná situace je i v Chiraně Piešťany.

Úsilí národních váborů je v kraji soustředěno na řešení připomínek a námětů občanů, které byly vzneseny na podzimních zasedáních. Daří se naplňovat záměry v investiční části akce "Z". Předpokládaná náročně vytvořená hodnota díla činí 480 mil. Kčs. V zásobování obyvatelstva nedošlo k výrazným změnám. Doporučováno je přijmout účinnější opatření k zamezení zvýšených nákupů turisty z MLR. Z potravinářských výrobků je deficit u mraženého filé, trvanlivého pečiva, čokoládových cukrovinek, brambor, arašídů. Trvá neuspokojení poptávky po obuvi, mrazničkách, barevných televizorech, některých mechanických a elektrických hračkách.

Ve Středoslovenském kraji se stupňuje snaha komunistů i pracujících splnit úkoly vyplývající z hospodářských plánů druhého roku 8. pětiletky a zabezpečení dalšího společenského rozvoje v souladu s požadavky XVII. sjezdu KSČ. Ve spojení s přípravou VČS byly na listopadových členských schůzích ZO KSS v převážné míře projednávány otázky plnění hospodářských úkolů, hodnocena dříve přijatá opatření, včetně těch, která vyplynula z výročních členských schůzí v roce 1987.

Přes zvýšenou pracovní iniciativu orientovanou na počest 70. výročí VŘSR a 40. výročí Vítězného února nesplnilo 35 % podniků rozhodující úkoly, zejména z rezortů dřevařského, nábytkářského a celulózo-papírenského průmyslu. Současný stav je způsoben nejen odchylkami od plánovaného ekonomického využití produkce, ale i narůstáním zásob a nedostatečnými dodávkami do tržních fondů. Nedaří se plnit úkoly exportu do nesocialistických zemí, například v Severoslovenských celulózkách a papírnách Ružomberok, Preglejka Žarnovica a Kovosmaltu Fiľakovo. Tato situace byla podrobena další kritice na členských schůzích ZO KSS, kde nejvíce připomínek bylo k dodavatelskoodběratelským vztahům a materiálně technickému zabezpečení výroby.

S uvedenými těžkostmi se čestně vyrovnalo 40 podniků a závodů kraje, které v listopadu dostály svým internacionálním závazkům a předčasně splnily vývoz zboží do SSSR.

Zásobování obyvatel základními druhy potravin bylo ve sledovaném období vcelku plynulé, bez závažnějších výkyvů. Přes opatření přijatá Ústřední celní správou ČSSR pro zamezení nadměrného vykupování zboží turisty z MLR nedošlo v jižních okresech kraje k podstatnějšímu zlepšení. V řadě okresů se začínají šířit fámy o zvyšování cen zboží v ČSSR. Výrazně nepokročilo zásobování domácností a malospotřebitelů uhlím. Občané nemají zájem o drobnozrnná a málovýhřevná paliva. V této souvislosti se znovu vyskytují požadavky, aby lesní správy mohly individuálním spotřebitelům odporodávat palivové dříví.

Ve Východoslovenském kraji stranické orgány analyzovaly výsledky v plnění hospodářských úkolů, projednaly přípravu na rok 1988 jako součást komplexního přístupu v přípravě výročních členských schůzí a stranických konferencí. Rovněž členské schůze ZO KSS hodnotily plnění úkolů státního plánu a schválily politickoorganizační postup přípravy výročních schůzí. Ve většině

základních organizací jsou ukončeny besedy se členy a kandidáty strany. Závěry z pohovorů se staly důležitou součástí kádrové a obsahové přípravy výročních schůzí.

Zprávy a diskusní příspěvky na členských schůzích se však převážně soustředily na existující problémy hospodářského charakteru a na jejich odstraňování. Kraj sice od počátku roku překračuje hlavní ukazatele plánu, ale existuje značný počet zaostávajících podniků s nemalými skluzy. Zejména v pracovních kolektivech těchto podniků přetrvává ostrá kritika nedostatků, hlavně v dodavatelskoodběratelských vztazích, které jsou příčinou přerušování plynulosti výroby, překračování přesčasové práce a přijímání různých mimořádných opatření. Situace se nepříznivě projevuje nejen v názorové hladině, ale i v mezilidských vztazích, vyvolává místy velkou nespokojenost zvláště v pracovních kolektivech, v nichž převažují ženy. Řešení těchto problémů vyžaduje vyšší vypětí řídicích pracovníků a mistrů při udržení pracovní disciplíny, komunistů a funkcionářů při objasňování problémů.

Diskuse na členských schůzích vyjádřila i celou řadu přetrvávajících a prohlubujících se nedostatků v zásobování zejména průmyslovým zbožím, pitnou vodou, tříděným uhlím. Například jen v okresech Spišská Nová Ves, Humenné a Trebišov není zásobeno uhlím přes 13 000 domácností. Obyvatelstvo požaduje umožnit samozásobení palivovým dřívím, zvýšit výrobu kotlů na méně hodnotná paliva. Řada kritických příspěvků požadovala energičtější řešení tzv. "cikánské otázky".

Celkově v názorové hladině graduje určitá nespokojenost s dosavadní úrovní řešení problémů, přetrvávají názory, že přestavba u nás postupuje pomalu. Projevuje se netrpělivost a očekávají se konkrétní činy "shora".